

Увођење стандарда у пословање

Током августа и септембра, сви сектори Канцеларије РНИДС-а су били ангажовани на формирању новог **Организационог оквира РНИДС-а**, који има четири нивоа. На највишем нивоу су циљеви дефинисани као „Организациони циљеви”, којих има четири и то су: **Развој Регистра и тржишта домена, Пословна извршност, Организациони развој Фондације, и Подршка развоју Интернета у Србији.**

Организациони оквир је направљен након опсежне анализе свих процеса и пројеката на којима се ради у Фондацији, усвојених оперативних планова, нацрта нове Стратегије РНИДС-а и анализе организационих оквира сродних организација у Европи и свету.

У контексту новог Организационог оквира, Канцеларија припрема и нову структуру извештаја о раду и нови концепт и структуру израде буџета. Један од циљева је да се омогући лакша идентификација кључних индикатора перформанси (KPI) и њихово праћење.

Независна ревизија

Независна ревизорска кућа **„Станишић ревизија”** започела је крајем јула ревизију финансијских извештаја РНИДС-а за 2013.

Мишљење независног ревизора је позитивно, тј. указује да се финансијски извештаји РНИДС-а приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај Фондације, као и резултате пословања за 2013. у складу са важећим рачуноводственим прописима.

Анализа домаћег тржишта домена

Током септембра спроведено је **истраживање о интернет присуству 150 домаћих предузећа** са највећом нето добити у 2013. Резултати истраживања указују да 121 предузеће (80,6%) има регистрован назив .RS домена. Од тог броја, 99 фирми има сопствени сајт на .RS домену, 16 домена је преусмерено углавном на сродне .COM домене, а 6 назива домена је паркирано.

Ако се у обзир узме **првих 100 домаћих предузећа**, слика је нешто боља, јер 84 предузећа има регистрован назив .RS домена, што чини 84%. Од тог броја, на 67 домена је сајт, 12 домена је преусмерено на сродне (најчешће) .COM домене, а 5 назива домена је паркирано.

Општи закључак је да су фирме у Србији генерално свесне важности .RS домена, али углавном региструју домене са називима својих фирми, док слабо штите своје брендове и производе. Знатан број широко познатих брендова производа и даље није заштићен одговарајућим називом домена.

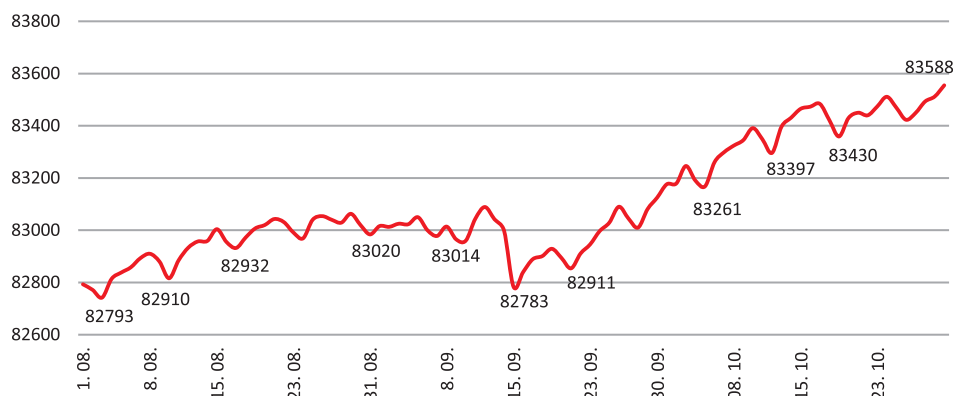
Доменски спор

Пред **Комисијом за решавање спорова у вези назива националних интернет домена**, 1. августа је донета одлука поводом назива домена „hagleitner.rs” и „hagleitner.co.rs”, који су били обухваћени једном тужбом.

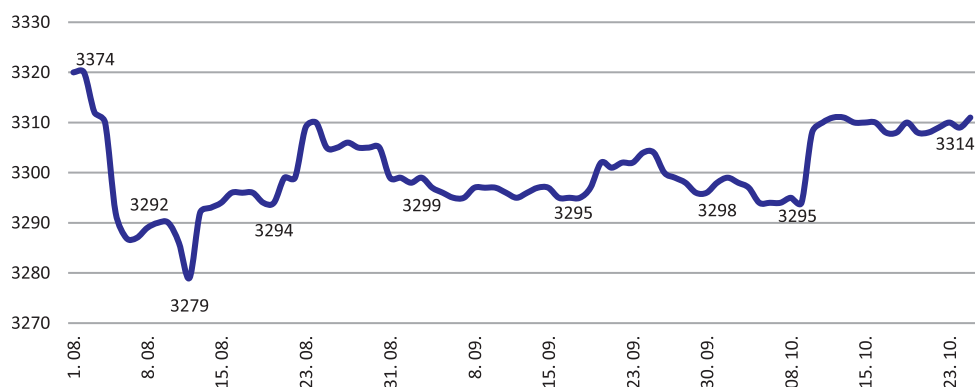
Тужилац је била компанија „Hans Georg Hagleitner” из Аустрије, која је добила спор и право на даље коришћење та два назива домена.

Статистика домена

Број регистрованих назива .RS домена, јул-окт 2014.

Број регистрованих назива .СРБ домена, јул-окт 2014.

Безбедност и поузданост РНИДС-ових сервиса

Крајем августа извршен је **DDoS** напад на DNS сервере РНИДС-а. Напад је трајао нешто мање од 10 дана и није био високог интензитета (око 400% у односу на стандардни број DNS упита).

Напад је примећен анализом активности DNS сервера и ни на који начин није утицао на њихов рад и брзину пружања услуге регуларним корисницима. Напад је извршен стандардним методама и није у себи садржао елементе појачаног DDoS напада на инфраструктуру другог корисника. Анализа саобраћаја је показала да је коришћена инфраструктура оператора и cloud провајдера „Hurricane Electric“ (САД), „Hetzner“ (Немачка) и „Brennan IT“ (Аустралија).

Поред поменутог DDoS напада, уочени су и **напади на интернет презентацију РНИДС-а**, са адреса из Босне и Херцеговине, Турске, Црне горе, Албаније и Косова и Метохије, али су заштитни механизми система обезбедили несметан рад веб сервиса. Сви напади су по раније уведеним правилима унети у базу инцидената РНИДС ИКТ.

Током трећег квартала сви сервиси РНИДС-а - Систем за регистрацију назива интернет домена и DNS сервери, су радили без прекида и били су доступни корисницима **100% времена**.

РНИДС укратко

Регистар националног интернет домена Србије (скраћено: РНИДС) је стручна, невладина и недобитна Фондација образована ради управљања националним интернет доменима .RS и .СРБ, тако да се остварује општи интерес свих грађана Србије, уз поштовање принципа квалитета, ефикасности, независности и транспарентности.

РНИДС има **58 суоснивача** и **40 овлашћених регистара**, а тренутно је регистровано преко **83.000 назива .RS домена**, као и преко **3.500 назива .СРБ домена**, у укупно 14 доменских простора.

ОВЛАШЋЕНИ
РЕГИСТАР

Овлашћени регистри .RS и .СРБ домена широм Србије:

- Absolut OK (Београд) - www.absolutok.rs
- AVcom (Београд) - www.avcom.rs
- Актон (Београд) - www.aktion.rs
- Банкер Интернет (Ниш) - www.banker.rs
- БГ светионик (Београд) - www.bgsvetionik.rs
- БеоНЕТ (Београд) - www.beonet.rs
- ВеоTelNet-ISP (Београд) - www.beotel.rs
- ВеоTelNet-Carrier (Београд) - www.beotel.rs
- Бољи бизнис (Крагујевац) - www.boljibiznis.com
- Верат (Београд) - www.verat-hosting.rs
- Gama Electronics (Београд) - www.bits.rs
- Dream Technologies Group (Београд) - www.dtg.rs
- ЕУнет (Београд) - www.eunet.rs
- Ехе Net Advertising (Ниш) - www.exehosting.rs
- Информатика (Београд) - www.infosky.rs
- ЈП ПТТ "Србија" (Београд) - www.ptt.rs
- Loopia (Ниш) - www.loopia.rs
- Madnet (Панчево) - www.madnet.rs
- Mainstream (Београд) - www.mainstream.rs
- Medianis (Ниш) - www.medianis.rs
- Mobius (Бачки Петровац) - www.webcentar.rs
- NiNet Company (Ниш) - www.ninet.rs
- NordNet (Суботица) - www.nordnethosting.rs
- Орион телеком (Београд) - www.oriontelekom.rs
- Панет (Панчево) - www.panet.rs
- Плус хостинг (Нови Сад) - www.plushosting.rs
- SBB (Београд) - www.sbbolutions.rs
- Синет (Београд) - www.sinet.rs
- StanCo (Петровац) - www.istanco.rs
- Тарго телеком (Београд) - www.targotelekom.rs
- Телеком Србија (Београд) - www.open.telekom.rs
- TippNet (Суботица) - www.tippnet.rs
- Hosting90 Systems (Београд) - www.hosting90.rs
- HostingMania (Београд) - www.hostingmania.rs
- Cloud Telecommunications (Брд) - www.cloudserbia.com
- Complux Visual Communication (Брд) - www.complux.rs
- Connect (Нови Пазар) - www.connect.rs
- CRI Domains (Београд) - www.cridomains.rs
- Yellow Pages (Београд) - www.yellowpages.rs
- Yunet International (Београд) - www.yunethosting.rs

Студија о безбедносним проширењима DNS-а

У сарадњи са РНИДС-ом, Универзитет „Сингидунум“ је израдио студију „Безбедносна проширења DNS-а (DNSSEC)“. DNSSEC - Domain Name System Security Extensions, је стандард за DNS сервере који повећава сигурност корисника DNS сервиса тако што се криптографски, јавним кључем, потписују одговори DNS сервера, па се тако њихова веродостојност може проверити.

Потписивањем комплетних зона на DNS серверима омогућава се успостављање сигурне комуникације најпре међу различитим DNS серверима који размењују информације, а затим и са крајњим корисником до кога стиже тачна, непромењена информација где се неки сервер налази. РНИДС планира увођење DNSSEC-а за домаће .RS и .СРБ доменске просторе чиме ће се придружити европским регистрима који су то већ омогућили својим корисницима.

На основу анализе стандарда, искустава и релевантних докумената, у студији Универзитета „Сингидунум“ су формиране препоруке и смернице за имплементацију DNSSEC-а.

Изложба у Центру за промоцију науке

Поводом Дана науке, 10. јула, који је истовремено и рођендан Николе Тесле, у Научном клубу Центра за промоцију науке (ЦПН), је постављена мобилна изложба „Теслина визија Интернета“. Ова трећа по реду реприза изложбе била је доступна посетиоцима од 10. до 18. јула, и представља наставак сарадње ЦПН-а и РНИДС-а.

Путујућа изложба и интернет сајт www.teslinavizijainterneta.rs показују да је човечанство још почетком 20. века могло да добије претечу данашњих информационо-комуникационих технологија, само да су инвеститори хтели да уложе средства у Теслине визионарске замисли.

Међународни летњи академски курс C.O.D.E.

У Нишу је од 20. до 30. јула одржан седми Међународни летњи академски курс „C.O.D.E. – Create Opportunities, Dream Excitement“ у организацији локалне групе Удружења студената технике Европе – БЕСТ из Ниша. РНИДС је био један је од партнера академског курса који у Нишу окупља домаће и стране студенте технолошких факултета са 95 европских универзитета.

Академски део курса се састојао од 35 сати стручних предавања, тренинга и радионица на тему веб програмирања. Учесници курса су имали прилике да чују основе о вођењу ИТ пројеката и упознају се алатима које могу да користе за ефикасан рад у тиму.

Под покровитељством РНИДС-а, одржана је радионица током које је међународна група студената развијала мобилну WHOIS апликацију која подржава и наше националне домене. Након уводних предавања о РНИДС-у и WHOIS сервису, 40 студената је, подељено у 7 група, започело рад на развијању апликације, да би је, након једнодневнoг рада, две групе успешно развиле.

Рад на корисничком интерфејсу и даља унапређења настављена су и током септембра да би у наредном кварталу апликација могла да буде доступна свим заинтересованим корисницима Интернета.

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА: www.bestnis.org.rs/summer14

Међународне активности

52nd CENTR General Assembly

На 52. заседању Генералне скупштине удружења европских регистара CENTR, одржаној од 30. септембра до 2. октобра, у Бриселу, учествовали су Војислав Родић и Данко Јевтовић. Војислав Родић је одржао презентацију на тему новоусвојеног Етичког кодекса РНИДС-а.

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА: www.centri.org/ga52

7th International conference for ccTLD registries and registrars of CIS, Central and Eastern Europe

Од 9. до 12. септембра, у Бакуу Азербејџан, одржана је 7. Међународна конференција националних и овлашћених регистара националних домена ЗНД, Централне и Источне Европе. РНИДС је представљао Душан Стојичевић, са задатком унапређења контаката са представницима руског и кинеског националног интернет регистра.

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА: <http://meeting.cctld.ru>

33rd CENTR Admin Workshop

У Талину, Естонија, 18. септембра је одржана 33. CENTR-ова радионица за администраторе, којој су у име РНИДС-а присуствовали Стефан Ковач и Владимир Алексић. У тематској целини посвећеној функционалности закључавања домена, Стефан Ковач је одржао презентацију на тему закључавања домена у .RS и .СРБ доменском простору. У оквиру презентације представљени су начин функционисања и процедуре везане за функционалност закључавања .RS и .СРБ домена, као и статистички трендови коришћења ове функционалности, од увођења до данас. Посебан фокус стављен је на анализу назива домена који су погођени инцидентом с краја 2012. На крају, изложени су и планови примене функционалности закључавања домена у новом софтверу.

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА: www.centri.org/admin33

45th CENTR Legal & Regulatory Workshop IGOV2 Final Symposium

Од 8. до 11. септембра, Дејан Ђукић је учествовао на два скупа, IGOV2 и CENTR Legal and Regulatory workshop, која су, један за другим, одржана у Ослу, Норвешка.

Тема скупа IGOV2 је била „Управљање системом интернет домена и будућност Интернета са аспекта правних, економских и политичких изазова“. Највећи део предавача су били универзитетски професори, па су и предавања имала ех cathedra карактер. Овај пројекат је имао за циљ да проучи правне аспекте управљања системом интернет домена, са нагласком на уговорни карактер. Истраживањем је обухваћен и програм нових генеричких домена највишег нивоа, а чији број константно расте и проблем заштите интелектуалне својине се вишеструко укрупњава. Програми, као што су „Trademark Clearinghouse“ и „Uniform Rapid Suspension System“, немају капацитет да реше ово питање у потпуности. Поред тога, стварају не мали и додатни трошак на страни титулара права интелектуалне својине и ангажовање додатних ресурса. Значајан део истраживања се бавио уговорном структуром система управљања називима домена. Од тога, један део је имао за предмет анализу функционисања уговорних односа кроз призму различитих јурисдикција. Академски приступ захтева знатно више времена и детаља при анализи, па из тог разлога овај пројекат није обухватио IANA транзицију, која се прекасно десила да би била обухваћена овим пројектом.

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА: <http://igov2.wordpress.com>

Legal and Regulatory Workshop је имао као централну тему презентацију коју је одржао гост скупа, Prof. dr Patrick Van Eecke, професор Правног факултета у Антверпену, посвећену питањима регистра као посредника у интернет саобраћају. Сви регистри се, барем повремено, сусрећу са захтевима за брисање назива домена или за достављањем података о регистранту чији домен врши повреду права трећих. Нису ретке ситуације и да регистри буду тужени у таквим ситуацијама. О поступању појединачних националних регистара вођена је активна дискусија, а закључено је да се пракса међу регистрима доста разликује. Можда једини који на националном нивоу имају јасно уређено ово питање су Холанђани, који имају успостављене Notice and Takedown процедуре. Уочи овог скупа је потврђено да ће се у септембру 2015. године, CENTR Legal and Regulatory workshop одржати у Београду, о чему је више пута разговарано са CENTR-ом.

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА: www.centri.org/legal45